

Bo umetna inteligenca ustvarila toliko delovnih mest, kot jih bo odpravila?

Do največje izgube delovnih mest zaradi umetne inteligence bo prišlo v panogah proizvodnja in transport; Gari Kasparov bi dejal, da gre za ceno napredka, pa vendar naj bi umetna inteligenca po napovedih PwC ustvarila vsaj toliko delovnih mest, kot jih bo odpravila

F KLEMEN KONCILJA, MIRAN VARGA
finance@finance.si

Z razvojem novih tehnologij se krepijo potrebe po proučevanju vpliva novih tehnologij in umetne inteligence na poslovanje podjetij in najrazličnejša delovna mesta. Analitiki opozarjajo, da se vpliv novih tehnologij ne bo čutil enakomerno, saj bodo posamezne panoge, na primer zdravstvo in izobraževanje, zaradi umetne inteligence več pridobile, medtem ko bodo druge čutile osip delovnih mest - predvsem to velja za proizvodnjo in transport, kjer bo prišlo do največjega zmanjšanja števila delovnih mest.

»Kot je razvidno iz naše analize, bo sprememba imela očitne zmagovalce in poražence. Verjetno je, da bo četrta industrijska revolucija naklonjena tistim z močnimi digitalnimi znanji in sposobnostmi, kot sta ustvarjalnost in timsko delo, ki jih je težje ponoviti oziroma avtomatizirati,« je dejal Euan Cameron, vodja oddelka raziskav s področja umetne inteligence v PwC.

Vpliv se bo razlikoval med panogami

PwC za Veliko Britanijo napoveduje, da bo umetna inteligenca v zdravstvu ustvarila okoli 1,5 milijona delovnih mest, a jih bo hkrati 526 tisoč tudi zaprla. Dober milijon novih delovnih mest v zdravstvu pa pomeni kar 22-odstotno rast. Neto pozitivna rast se obeta tudi naj-

različnejšim strokovnjakom, znanstvenikom in tehničnim poklicem - v povprečju naj bi ti dosegli 16-odstotno rast oziroma naj bi se tu ustvarilo 484 tisoč novih delovnih mest. Na drugem koncu spektra naj bi v proizvodnji zaradi z umetno inteligenco podprte avtomatizacije predvidoma izgubili četrtino delovnih mest. Če upoštevamo nova delovna mesta, ki jih bo umetna inteligenca vendarle ustvarjala tudi v proizvodnji, bo na koncu v industriji 700 tisoč delovnih mest manj, kot jih je danes.

Raziskava PwC je prišla do skoraj enakih ugotovitev kot lansko Gartnerjevo poročilo o umetni inteligenci. V tej analitski hiši so namreč napovedali, da bo umetna inteligenca do leta 2020 ustvarila 2,3 milijona novih delovnih mest, hkrati pa odpravila 1,8 milijona zdajšnjih. Tudi Gartnerjevi analitiki ugotavljajo, da bo vpliv po panogah različen.

Do podobnih sklepov so prišli tudi na tradicionalnem Mednarodnem predsedniškem forumu na IEDC - Poslovni šoli Bled, kjer so predstavili aktualne težnje in izzive na področjih umetne inteligence in voditeljstva, s katerimi se srečujejo podjetja in njihovi voditelji.

Tehnološke naprave ne morejo nadomestiti človeškega dela

»Rast tehnologije je eksponentna in brez omejitev, pojavljajo se vedno nove možnosti za še hitrejši razvoj. Zato napovedujemo upad današnjih poklicev, delovna mesta v dobi interneta bodo drugačna. Ne bomo potrebovali niti želeli, da zdravniki, učitelji, arhitekti, odvetniki,

davčni in drugi svetovalci, duhovniki in mnogi drugi delajo tako kot v 20. stoletju. Umetna inteligenca bo še z večjo močjo posegla v naša življenja in delo, ki ga opravljamo. Toda tehnološke naprave vseeno ne morejo nadomestiti človeškega dela,« je poudaril glavni govorec na omejenem forumu dr. Daniel Susskind z Univerze v Oxfordu.

»Umetna inteligenca se je začela razvijati v osemdesetih letih 20. stoletja. Prinesla je razvoj računalnikov in pozneje mobilnih telefonov. Zdaj se srečujemo z velikimi spremembami na vseh področjih. Prišli smo do vprašanja, zakaj so poklici sploh še potrebni. Odmikamo se od tradicionalne definicije poklicev, ki se razgrajujejo na manjše enote. Tehnologija nam tudi pomaga avtomatizirati rutino dela. Ljudje zmotno mislimo, da bo umetna inteligenca nadomestila človeka. Sistem ne zna razmišljati sam, vendar ima svoje vzorce. Lahko pride do istih rezultatov kot človeška sila, a po drugi poti,« je prepričan dr. Susskind.

Umetna inteligenca že zdaj komunicira z ljudmi, v prihodnosti pa bo ta komunikacija še bolj izpopolnjena. Če bodo podjetja želela preživeti, se bodo morala prilagoditi tehnološkemu razvoju in uvesti ustrezne izboljšave oziroma spremembe.

V 21. stoletju bo veliko strokovnjakov zamenjanih z vse bolj kompetentnimi

sistemi

Pojavljajo se novi profili strokovnjakov. Voditelji bodo postavljeni pred nove izzive, in sicer kako izobraževati nove generacije in kako na novo usposobiti starejše. Pomembno bo tudi, kako voditi hitro spreminjajoče se in globalno povezane decentralizirane organizacije ter pri tem upoštevati tudi etične izzive, ki jih prinaša doba umetne inteligence,« je povedala dr. Danica Purg, direktorica in dekanja IEDC - Poslovne šole Bled.

Kasparov: Izgubljena delovna mesta so cena napredka

Ob mnogih sicer praviloma dokaj podobnih napovedih za prihodnost se spomnimo na komentar o dobri oziroma slabi umetni inteligenci. »Ne gre za čarobno palico niti za Terminatorja,« je kot osrednji govorec na eni izmed letošnjih konferenc o umetni inteligenci dejal šahovski velemejster Gari Kasparov in dodal, da umetno inteligenco vidi kot orodje, ki se lahko uporablja tako za dobro kot za zlo, vendar ima nazadnje možnost, da precej izboljša človeški obstoj. »Ne gre za to, da nas zamenja, temveč da zaradi nje napredujemo,« je sklenil. Šahovski velemejster je prepričan, da so vsa delovna mesta, ki so bila in bodo še izgubljena ob nadaljnji krepitvi umetne inteligence in avtomatizacije, stranska škoda v procesu napredka civilizacije. Dosežki umetne inteligence in njen vpliv na dobro širše družbe namreč prevladajo nad izgubo teh delovnih mest, meni Kasparov.

